

HE 120/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annettua lakia siten, että lautakunta sijoitettaisiin Elintarviketurvallisuusviraston yhteyteen. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmisteltaisiin Elintarviketurvallisuusvirastossa, josta ne myös esiteltäisiin. Laissa säädettäisiin lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä esittelijöiden kelpoisuus-

vaatimuksista. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä muita muuttuneesta lainsäädännöstä johtuvia teknisiä tarkistuksia. Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 JOHDANTO	3
2 NYKYTILA	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	4
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	5
5 ASIAN VALMISTELU	5
5.1 Valmistelu.....	5
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen	5
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	7
2 VOIMAANTULO	8
LAKIEHDOTUS.....	9
Laki eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta	9
LIITE	11
RINNAKKAISTEKSTI	11
Laki eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta	11

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta on perustettu eduskunnan tätä edellyttävän lausuman johdosta eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetulla lailla (1205/2001), joka tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2002. Lautakunnan tehtävänä on antaa lausuntoja siitä, onko eläinlääkärin eläimelle suorittaman toimen yhteydessä tapahtunut hoitovirhe. Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi eläinlääkintävahingon kohteeksi joutuneen eläimen omistaja tai haltija taikka hoitovirheestä epäilty eläinlääkäri tai tämän työnantaja.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta on saanut maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta muun muassa tarvitsemansa tukipalvelut. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta esitetään lakkautettavaksi osana hanketta, joka koskee maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden siirtämistä yleisten alueellisten hallinto-oikeuksien toimivaltaan. Tämän vuoksi myös eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan toimintaedellytykset tulee järjestää uudelleen.

2 Nykytila

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain 2 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriö kutsuu lautakunnan puheenjohtajaksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajaksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan varapuheenjohtajan. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain (1203/1992) 2 §:n mukaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita. Puheenjohtajan tulee lisäksi olla perehtynyt tuomarin tehtäviin tai hallintolainkäyttöön. Valituslautakunnan sihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut. Esittelijän tulee olla oikeustieteen kandidaatin tai muun

soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittanut.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain 8 §:n mukaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan esittelijät ja päätoiminen sihteeri voivat toimia arviolautakunnan esittelijöinä. Käytännössä lautakunnan esittelytoiminta on järjestetty tämän mukaisesti. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta huolehtii lain 9 §:n mukaan myös eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan lähettämö-, arkistointi-, kirjaamo- ja tilinpito-tehtävien sekä muista lautakunnan sisäiseen hallintoon liittyvien tehtävien suorittamisesta.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta on antanut toimintansa aikana keskimäärin noin 22 lausuntoa vuodessa. Lausunnosta peritään asian vireille panneelta 150 euron suuruinen maksu (maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan suoritteista perittävistä maksuista 1066/2012). Lausunto on luonteeltaan suositus, eikä asianosaisilla ole velvollisuutta sen noudattamiseen, vaan asia voidaan saattaa käsiteltäväksi myös yleisessä tuomioistuimessa.

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta on esitetty lakkautettavaksi osana hanketta, joka koskee maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden siirtämistä yleisten alueellisten hallinto-oikeuksien toimivaltaan. Tämän vuoksi myös eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan toimintaedellytysten järjestäminen tulee arvioida uudelleen. Lautakunnan asettamisen vaihtoehtona on nykyisessä tilanteessa harkittu myös lautakunnan lakkauttamista. Lautakunnan vuosittain antamien lausuntojen määrä ei ole ollut niin suuri kuin sitä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 138/2001 vp) arvioitiin. Lausuntopyynnöt painottuvat myös pääosin muihin kuin tuotantoeläimiin. Jos lautakunta lakkautettaisiin, osa lautakunnassa nyt käsitellyn tyyppisistä asioista voitaisiin käsitellä myös kuluttajariitalautakunnassa. Tällaisia ovat ainakin tapaukset, joissa yksityinen eläinlääkäri on antanut eläinlääkintäpalvelun kuluttajalle. Lautakunnan lak-

kauttaminen lisäksi todennäköisesti jonkin verran kuluttajariitalautakunnalle osoitettuja valituksia. Myös Elintarviketurvallisuusvirastolle ja aluehallintovirastoille osoitettujen kanteluiden määrän voitaisiin arvioida lisääntyvän jonkin verran, samoin kuin eläinlääkintävahinkoja koskevien riita-asioiden käsitteilyn tuomioistuimissa.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunta on puolueeton asiantuntijaelin, jonka puoleen eläimen omistaja tai haltija, eläinlääkäri tai tämän työnantaja voi kääntyä saadakseen eläimen hoitoa koskevan eläinlääketieteellisen arvion. Lautakunnan antama lausunto on tarkoitettu edistämään sovintoratkaisuun pääsyä asianosaisten kesken. Eläinlääkintävahinkojen arviointia koskevat asiat ovat usein monimutkaisia ja vaativat syvällistä eläinlääketieteellistä asiantuntemusta. Tämä asiantuntemusta koskeva vaatimus tulee edelleen korostumaan, kun eläinten hoitoon on tarjolla uusia, entistä kehittyneempiä hoitomenetelmiä. Eläimet koetaan usein entistä enemmän myös perheenjäseniksi, jolloin niillä katsotaan olevan muutakin kuin pelkästään taloudellista arvoa. Eläinten aseman muutos heijastuu niille hankittavassa hoidossa ja hoidon laadulle asetettavissa vaatimuksissa. Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan antamalla lausunnoilla on tehty mahdolliseksi asianosaisten oikeuksien ja velvollisuuksien toteutuminen suhteellisen kevyin järjestelyin ja kohtuullisin kustannuksin sekä yhteiskunnalle että asianosaisille. Arviolautakuntaa voidaankin pitää edelleen tarpeellisenä toimielimenä. Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain kumoamisen johdosta eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan tehtävien hoitamisesta aiheutuvat henkilöstö- ja muut resurssit tulee kuitenkin järjestää uudelleen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on järjestää eläinlääkintävahingoista annettavien lausuntoasioiden käsittely muuttuneessa tilanteessa siten, että eläinlääkintävahingosta olisi edelleen mahdollista saada lausunto puolueettomalta asiantuntijaelimeltä.

Toimiminen jo olemassa olevan toimielimen yhteydessä pienentää eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan henkilöresurssitarvetta. Lautakunta voitaisiin periaatteessa sijoittaa maa- ja metsätalousministeriön, Elintarviketurvallisuusviraston tai jonkin aluehallintoviraston yhteyteen, joille kaikille kuuluu eläinlääkintäalan tehtäviä. Periaatteessa myös lautakunnan toiminnan kannalta keskeiset sidosryhmät voisivat perustaa vastaavan toimielimen keskenään sopimalla ja sijoittamalla sen johonkin organisaatioistaan. Myös kuluttajariitalautakunta käsittelee tämäntyyppisiä asioita. Kuluttajariitalautakunta käsittelee kuitenkin vain kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiä asioita ja asuntoihin ja asumiseen liittyvissä asioissa myös yksityishenkilöiden ja kuluttajien välisiä asioita. Kuluttajariitalautakunnan tehtäviin eivät sovi kahden elinkeinonharjoittajan tai työnantajan tai työntekijän välisten asioiden käsittely. Eläinlääkintävahinkoasioissa osapuolina voivat olla muutkin kuin kuluttaja ja elinkeinonharjoittaja. Myös elinkeinonharjoittajat voivat pyytää omistamaansa eläintä koskevasta eläinlääkintävahingosta lausunnon. Näin ollen kysymys olisi kuluttajariitalautakunnan nykyiset tehtävät huomioon ottaen merkittävästä periaatteellisesta muutoksesta.

Maa- ja metsätalousministeriössä ja Elintarviketurvallisuusvirastossa on myös lautakunnan kelpoisuusvaatimukset täyttäviä esittelijöitä. Tämäntyyppisten yksittäisten hallintoasioiden käsittely soveltuu kuitenkin huomosti ministeriön tehtäviin. Elintarviketurvallisuusviraston ja aluehallintovirastojen tehtäviin kuuluu puolestaan eläinlääkäreiden ammatinharjoittamisen valvonta, mikä tulisi ottaa huomioon lautakunnan esittelytehtävissä ja toiminnan järjestämisessä. Lautakunnan sijoittaminen aluehallintovirastoon edellyttäisi myös toimintaa varten tarvittavien muiden resurssien osoittamista aluehallintovirastoon.

Lautakunnan toiminnan järjestämiseksi ehdotetaan, että se sijoitettaisiin Elintarviketurvallisuusviraston yhteyteen, jolloin lautakunnan toiminta voidaan järjestää tarkoituksenmukaisella tavalla. Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annettuun lakiin tehtäisiin tätä tarkoittavat muutokset. Laissa säädettäisiin arviolautakunnan puheenjohtajan ja va-

rapuheenjohtajan sekä esittelijöiden kelpoisuusvaatimuksista, minkä lisäksi maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaa koskevat maininnat muutettaisiin maininnoiksi Elin-
tarviketurvallisuusvirastosta. Sääntely noudattaisi vastaavia periaatteita kuin hankelupa-
lautakuntaa koskeva sääntely tieteellisiin tai
opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suo-
jelusta annetun lain (497/2013) 7 luvussa
(HE 150/2012 vp). Lisäksi lakiin tehtäisiin
eräitä muuttuneesta muusta lainsäädännöstä
johtuvia teknisiä tarkistuksia.

4 Esityksen vaikutukset

Esitys lisää jonkin verran Elin-
tarviketurvallisuusviraston tehtäviä. Valtion vuoden 2013
talousarviossa on momentille 30.01.04 (Lau-
takuntien toimintamenot, siirtomääräraha
2 v.) osoitettu 895 000 euron määräraha.
Määrärahaa saa käyttää sekä maaseutuelin-
keinojen valituslautakunnan että eläinlääkin-
tävahinkojen arviolautakunnan toimintame-
noin. Vuonna 2013 arviolautakunnan arvi-
oitu määrärahatarve on 60 000 euroa, muun
osan kohdistuessa maaseutuelinkeinojen vali-
tuslautakunnan menoihin. Valtion vuoden
2014 talousarvioesityksessä esitetään lauta-
kuntien toimintamenoihin vuositasolla vuo-
den 2013 suuruista määrärahaa. Lautakuntia
koskevien muutosten yhteydessä 1.9.2014
lukien siirrettäisiin vuoden 2014 talousarvio-
esityksessä eläinlääkintävahinkojen arviolau-
takunnan neljän kuukauden menoja vastaava
osuus sekä yksi avoinna oleva henkilötyö-
vuosi momentilta 30.01.04 Elin-
tarviketurvallisuusviraston momentille 30.30.01.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalous-
ministeriössä. Eläinlääkintävahinkojen arvio-
lautakunnan toiminnan kannalta keskeisille
sidosryhmille on järjestetty kuulemistilaisuus
ennen valmistelun aloittamista. Kuulemisti-
laisuudessa sidosryhmät toivat selkeästi esiin
näkemyksensä lautakunnan tarpeellisuudesta.
Eläinlääkintävahinkojen arviointi edellyttää
usein syvällistä erityisasiantuntemusta. Asian

käsitteleminen puolueettomassa toimielimes-
sä varmistaisi asianmukaisen käsittelyn. Si-
dosryhmien mukaan eläinlääkintävahinkojen
arviointi olisikin tarkoituksenmukaisimmalla
tavalla toteutettavissa nykyisenlaisessa lauta-
kuntamenettelyssä.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon otta- minen

Esitysluonnoksesta on pyydetty lausuntoa
22 taholta. Lausunnon ovat antaneet oikeus-
ministeriö, valtiovarainministeriö, Elin-
tarviketurvallisuusvirasto, Etelä-Suomen aluehal-
lintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehal-
lintovirasto, Lapin aluehallintovirasto, Itä-
Suomen aluehallintovirasto, Kilpailu- ja ku-
luttajavirasto, maaseutuelinkeinojen valitus-
lautakunta / eläinlääkintävahinkojen arvio-
lautakunta, Maa- ja metsätaloustuottajain
Keskusliitto MTK ry, Suomen Eläinlääkäri-
liitto ry, Suomen Hippos ry, Suomen Kissa-
liitto ry, Suomen Kuntaliitto ry ja Svenska
Lantbruksproducenternas Centralförbund
SLC r.f.

Lausunnonantajat pitivät yleisesti esitystä
perusteltuna ja kannatettavana. Esitysluon-
nokseen tehtiin joitain pieniä täsmennys- ja
muutosehdotuksia, jotka on otettu jatkoval-
mistelussa mahdollisuuksien mukaan huomi-
oon. Elin-
tarviketurvallisuusvirasto on katso-
nut, että eläinlääkintävahinkojen arviolaut-
kunnasta erillisenä organisaationa voitaisiin
luopua ja eläinlääkärinammatin harjoittami-
sesta annettua lakia (29/2000) muuttaa vas-
taavasti siten, että Elin-
tarviketurvallisuusvi-
rasto voisi antaa lausunnon sellaisissa hoito-
virheasioissa, jotka eivät ole tulleet vireille
valvontaan liittyvinä kanteluina. Esityksen
jatkovalmistelussa on lähdetty siitä, että lau-
suntoja antaisi nykyiseen tapaan tarkoitusta
varten asetettu asiantuntijalautakunta. Tätä
esitysluonnokseen sisältynyttä ehdotusta on
kannatettu lausunnoissa laajalti.

Lausunnoista on laadittu maa- ja metsäta-
lousministeriössä tiivistelmä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousar-
vioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi

sen yhteydessä. Esitys liittyy myös hallituksen esitykseen eduskunnalle maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan lakkauttamista ja valitusten siirtämistä hallintotuomiois-

tuimiin koskevaksi lainsäädännöksi. Mainitulla esityksellä on tarkoitus kumota maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annettu laki.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

2 §. *Lautakunnan asettaminen ja kokoonpano.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin lautakunnan asettamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö asettaisi lautakunnan ja se toimisi Elintarviketurvallisuusviraston yhteydessä. Lautakunnan toimikausi olisi nykyiseen tapaan kolme vuotta.

Voimassa olevan pykälän 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö kutsuu lautakunnan puheenjohtajaksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetussa laissa tarkoitetun valituslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajaksi kyseisen lautakunnan varapuheenjohtajan. Näiden kelpoisuusehdoista on säädetty mainitun lain 2 §:ssä. Ehdotetussa 2 momentissa asetettaisiin lautakunnan puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle kelpoisuusvaatimukseksi oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Oikeustieteellinen osaaminen on lautakunnan työssä edelleen tarpeen. Tarvittavien henkilöiden saatavuuden varmistamiseksi laissa ei kuitenkaan asetettaisi kelpoisuutta koskevia lisäedellytyksiä. Lautakunnan muiden jäsenten ja varajäsenten kelpoisuusehdot säilyisivät nykyisellään. Voimassa olevaan momenttiin sisältyvä maininta virkavastuusta siirrettäisiin ehdotetun 3 §:n 6 momenttiin ja muutettaisiin nykyisin käytössä olevan kirjoitustavan mukaiseksi.

3 §. *Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa.* Pykälän 1 momentti sisältäisi säännöksen asioiden valmistelusta ja esittelystä. Säännös olisi uusi. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmisteltaisiin Elintarviketurvallisuusvirastossa, josta myös käsiteltävät asiat esiteltäisiin. Pykälän otsikko muutettaisiin ehdotetun sisällön mukaisesti koskemaan myös asioiden valmistelua. Ehdotettuun momenttiin sisältyisi myös säännös lautakunnan koolle kutsumisesta.

Pykälän 2 momentti vastaa voimassa olevan lain 3 §:n 1 momenttia ja koskee vaatimusta lausunnon pyytämisestä kirjallisesti, tahoja joka voi saattaa asian lautakunnan käsi-

teltäväksi sekä tilannetta, jolloin lausuntoa ei tarvitse antaa.

Pykälän 3 momentti vastaa asialliselta sisällöltään voimassa olevan pykälän 2 momenttia. Pykälässä säädetään tilanteesta, jossa lausuntoasiassa on jo annettu tuomioistuimen ratkaisu tai asia on tuomioistuimessa vireillä. Lisäksi säännös koskee lausuntoa kuluttajariitalautakunnassa käsiteltävänä olevassa asiassa. Voimassa olevassa laissa oleva maininta kuluttajavalituslautakunnasta muutettaisiin nykyisen tilanteen mukaisesti maininnaksi kuluttajariitalautakunnasta. Kuluttajavalituslautakunnasta annettu laki on kumottu kuluttajariitalautakunnasta annetulla lailla (8/2007).

Pykälän 4 momentti vastaa pääosin voimassa olevan pykälän 3 momenttia ja koskee asianosaisten kutsumista lautakunnan kokoukseen, asianosaisille saapumisesta aiheutuneita kustannuksia sekä lautakunnan oikeutta kuulla asiantuntijoita, hankkia lausuntoja ja selvityksiä sekä järjestää katselmuksia. Katselmusten osalta säännökseen lisättäisiin viittaus hallintolain (434/2003) 38 §:ään. Mainittua hallintolain säännöstä noudatettaisiin katselmukseen muutoin.

Pykälän 5 momentti vastaa voimassa olevaa 4 momenttia, ja siinä viitataan lautakunnan toiminnassa noudatettaviin hallinnon yleislakeihin. Viittaus on tarpeen ennen kaikkea saamen kielilain osalta, jota ei sen soveltamisalasäännöksen mukaan muutoin sovellettaisi lautakunnan toimintaan.

Pykälän 6 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi maininta rikosoikeudellisesta virkavastuusta ja vahingonkorvausvastuusta. Virkavastuuta tarkoittava säännös sisältyy voimassa olevassa laissa sen 2 §:n 2 momenttiin.

5 §. *Ratkaisuvalta.* Pykälän 3 momentin mukaan lautakunnan puheenjohtaja ratkaisisi nykyiseen tapaan lautakuntaa koskevat talous- ja muut sisäiseen hallintoon liittyvät asiat. Lautakunnan työjärjestyksessä voitaisiin näiden asioiden ratkaisuvaltaa siirtää myös lautakunnan varapuheenjohtajalle ja esittelijälle. Voimassa olevaan pykälään verrattuna ehdotetusta säännöksestä poistettaisiin henki-

löstöhallintoa koskeva maininta, koska Elintarviketurvallisuusvirasto huolehtisi lautakunnan henkilöstöhallinnosta.

6 §. Palkkiot ja kustannusten korvaukset. Pykälä sisältää säännöksen arviolautakunnan jäsenten ja lautakunnan kuuleman asiantuntijan oikeudesta palkkioon ja matkakustannusten korvaukseen. Lautakunta toimisi Elintarviketurvallisuusviraston yhteydessä, joten virasto vahvistaisi nämä perusteet maa- ja metsätalousministeriön sijasta. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä lisäämällä otsikkoon maininta kustannusten korvauksista. Koska asiat lautakunnalle esittelisi Elintarviketurvallisuusviraston palveluksessa oleva virkamies, esittelijälle ei maksettaisi erillistä palkkiota.

8 §. Henkilöstö. Pykälässä säädetään lautakunnan esittelijöistä ja heidän kelpoisuusvaatimuksistaan. Säännöksen mukaan lautakunnalla olisi tarpeellinen määrä esittelijöitä, jotka ottaisi palvelukseen Elintarviketurvallisuusvirasto. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena olisi nykyiseen tapaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto. Lautakunnan tehtävä huomioon ottaen soveltuvana korkeakoulututkintona voitaisiin pitää oikeustieteen maisterin tutkintoa tai eläinlääketieteen lisensiaatin tutkintoa. Soveltuva tutkinto voisi olla myös esimerkiksi oikeustieteen opintoja sisältävä hallintotieteiden maisterin tutkinto.

9 §. Tukipalvelut. Pykälässä säädetään lautakunnan toiminnassa tarvittavien tukipalvelujen hoitamisesta. Voimassa olevaan pykälään sisältyvä maininta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta muutettaisiin maininnaksi Elintarviketurvallisuusvirastosta.

Lain voimaantulosäännökseen liittyisi siirtymäsäännöksiä. Lain suunniteltu voimaantulo olisi 1 päivänä syyskuuta 2014. Tuolloin toiminnassa olevan lautakunnan kolmivuotinen toimikausi päättyisi 28 päivänä helmikuuta 2017. Tämän vuoksi olisi tarkoituksemukaista, että lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja lukuun ottamatta muut jäsenet ja varajäsenet jatkaisivat toimikauden loppuun. Lautakunnalle nimettäisiin ehdotetussa laissa tarkoitettu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Lain voimaantulosäännökseen sisältyisi selkeyden vuoksi myös säännös, jonka mukaan lain voimaan tullessa vireillä olevia lausuntoasioita koskevat asiakirjat siirrettäisiin lain voimaantultua maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta Elintarviketurvallisuusvirastoon.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä toimiin muun muassa ehdotetun lain mukaisen eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan asettamiseksi.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014, samanaikaisesti kuin laki maaseutuelinkeinoasioiden muutoksenhaku-uudistuksen voimaantulosta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain (1205/2001) 2 ja 3 §, 5 §:n 3 momentti sekä 6, 8 ja 9 §, sellaisena kuin niistä on 3 § osaksi laissa 692/2004, seuraavasti:

2 §

Lautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Lautakunnan asettaa maa- ja metsätalousministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä ja tarvittava määrä varajäseniä. Lautakunta toimii Elintarviketurvallisuusviraston yhteydessä.

Lautakunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten tulee olla tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat lautakunnan kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta.

3 §

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan Elintarviketurvallisuusvirastossa, josta käsiteltävät asiat myös esitellään. Lautakunnan kutsuu koolle lautakunnan puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Lautakunnalta pyydetään lausuntoa kirjallisesti. Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi eläinlääkintävahingon kohteeksi jou-

tuneen eläimen omistaja tai haltija taikka hoivovirheestä epäilty eläinlääkäri tai tämän työnantaja. Lausuntoa ei tarvitse antaa, jos lausuntopyyntö on ilmeisen aiheeton.

Jos lausuntoasiassa on annettu tuomioistuimen ratkaisu, ei lautakunta ratkaistuilla osin saa ottaa lausuntopyyntöä käsiteltäväkseen. Jos asia on vireillä tuomioistuimessa, saadaan lausunto antaa vain tuomioistuimelle sen pyynnöstä. Kuluttajariitalautakunnan käsiteltävänä olevassa asiassa lausunto voidaan antaa kuluttajariitalautakunnalle sen pyynnöstä.

Lautakunta voi kutsua asianosaisen kuultavaksi lautakunnan kokoukseen, jos se on asian ratkaisemiseksi tarpeen. Toiselle asianosaiselle on varattava tällöin tilaisuus olla läsnä. Asianosaiset vastaavat saapumisesta heille aiheutuvista kustannuksista. Lautakunnalla on myös oikeus kuulla asiantuntijoita, hankkia lausuntoja ja selvityksiä sekä järjestää katselmuksia. Katselmuksesta säädetään hallintolain (434/2003) 38 §:ssä.

Asioita lautakunnassa käsiteltäessä noudatetaan, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään.

Lautakunnan puheenjohtajaan sekä muuhun jäseneseen ja varajäseneseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja asioita. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

5 §

Ratkaisuvalta

Lautakunnan puheenjohtaja ratkaisee lautakuntaa koskevat talous- ja muut sisäiseen hallintoon liittyvät asiat. Lautakunnan työjärjestyksessä voidaan näiden asioiden ratkaisuvalltaa siirtää myös lautakunnan varapuheenjohtajalle ja esittelijälle.

6 §

Palkkiot ja kustannusten korvaukset

Lautakunnan jäsenet ja lautakunnan kuulemat asiantuntijat saavat suorittamistaan tehtävistä palkkiota ja matkakustannusten korvausta Elintarviketurvallisuusviraston vahvistamien perusteiden mukaisesti.

8 §

Henkilöstö

Lautakunnalla on tarpeellinen määrä esittelijöitä, jotka ottaa palvelukseen Elintarvike-

turvallisuusvirasto. Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

9 §

Tukipalvelut

Elintarviketurvallisuusvirasto huolehtii lautakunnan lähettämö-, arkistointi-, kirjaamo- ja tilinpitotehtävien sekä muista lautakunnan sisäiseen hallintoon liittyvien tehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevan eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan jäsenet ja varajäsenet, lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta, jatkavat toimikautensa loppuun jäseninä ja varajäseninä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevia lausuntoasioita koskevat asiakirjat siirretään lain voimaan tullessa maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta Elintarviketurvallisuusvirastoon.

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2013

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnasta annetun lain (1205/2001) 2 ja 3 §, 5 §:n 3 momentti sekä 6, 8 ja 9 §, sellaisena kuin niistä on 3 § osaksi laissa 692/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Lautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Lautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Maa- ja metsätalousministeriö kutsuu eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä vähintään kuusi muuta jäsentä ja tarvittavan määrän varajäseniä. Lautakunnan toimikausi on kolme vuotta.

Lautakunnan asettaa maa- ja metsätalousministeriö kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä ja tarvittava määrä varajäseniä. Lautakunta toimii Elintarviketurvallisuusviraston yhteydessä.

Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten tulee olla tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat lautakunnan kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta. *Lautakunnan jäsenet ja muut lautakunnan tehtäviä hoitavat toimivat virkavastuulla. Maa- ja metsätalousministeriö kutsuu lautakunnan puheenjohtajaksi maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetussa laissa (1203/1992) tarkoitetun valituslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajaksi kyseisen lautakunnan varapuheenjohtajan.*

Lautakunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla tulee olla oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Lautakunnan jäsenten ja varajäsenten tulee olla tunnetusti taitavia ja kokeneita henkilöitä, jotka edustavat lautakunnan kannalta merkityksellistä tieteellistä, käytännön eläinlääkinnän tai muuta asiantuntemusta.

3 §

3 §

Asioiden käsittely lautakunnassa

Asioiden valmistelu ja käsittely lautakunnassa

Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan Elintarviketurvallisuusvirastossa, josta käsiteltävät asiat myös esitellään. Lautakunnan kutsuu koolle lautakunnan puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja.

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnalta pyydetään lausuntoa kirjallisesti. Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi eläinlääkintävahingon kohteeksi joutuneen eläimen omistaja tai haltija taikka hoitovirheestä epäilty eläinlääkäri tai tämän työnantaja. Lausuntoa ei tarvitse antaa, jos lausuntopyyntö on ilmeisen aiheeton.

Jos lausuntoasiassa on annettu tuomioistuimen ratkaisu, ei lautakunta ratkaistuilla osin saa ottaa lausuntopyyntöä käsiteltäväkseen. Jos asia on vireillä tuomioistuimessa, saadaan lausunto antaa vain tuomioistuimelle sen pyynnöstä. Kuluttajavalituslautakunnan käsiteltävänä olevassa asiassa lausunto voidaan antaa myös kuluttajavalituslautakunnalle sen pyynnöstä.

Lautakunta voi kutsua asianosaisen kuultavaksi lautakunnan kokoukseen, jos se on asian ratkaisemiseksi tarpeen. Toiselle asianosaiselle on varattava tällöin tilaisuus olla läsnä. Asianosaiset vastaavat saapumisesta heille aiheutuvista kustannuksista. Lautakunnalla on myös oikeus kuulla asiantuntijoita, hankkia lausuntoja ja selvityksiä sekä järjestää katselmuksia.

Asioita lautakunnassa käsiteltäessä noudatetaan mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään.

5 §

Ratkaisuvalta

Lautakunnan puheenjohtaja ratkaisee lautakuntaa koskevat *henkilöstö*-, talous- ja muut sisäiseen hallintoon liittyvät asiat. Lautakunnan työjärjestyksessä voidaan näiden asioiden ratkaisuvaltaa siirtää myös lautakunnan varapuheenjohtajalle ja esittelijälle.

Lautakunnalta pyydetään lausuntoa kirjallisesti. Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi eläinlääkintävahingon kohteeksi joutuneen eläimen omistaja tai haltija taikka hoitovirheestä epäilty eläinlääkäri tai tämän työnantaja. Lausuntoa ei tarvitse antaa, jos lausuntopyyntö on ilmeisen aiheeton.

Jos lausuntoasiassa on annettu tuomioistuimen ratkaisu, ei lautakunta ratkaistuilla osin saa ottaa lausuntopyyntöä käsiteltäväkseen. Jos asia on vireillä tuomioistuimessa, saadaan lausunto antaa vain tuomioistuimelle sen pyynnöstä. *Kuluttajariitalautakunnan* käsiteltävänä olevassa asiassa lausunto voidaan antaa *kuluttajariitalautakunnalle* sen pyynnöstä.

Lautakunta voi kutsua asianosaisen kuultavaksi lautakunnan kokoukseen, jos se on asian ratkaisemiseksi tarpeen. Toiselle asianosaiselle on varattava tällöin tilaisuus olla läsnä. Asianosaiset vastaavat saapumisesta heille aiheutuvista kustannuksista. Lautakunnalla on myös oikeus kuulla asiantuntijoita, hankkia lausuntoja ja selvityksiä sekä järjestää katselmuksia. *Katselmuksesta säädetään hallintolain (434/2003) 38 §:ssä.*

Asioita lautakunnassa käsiteltäessä noudatetaan, mitä hallintolaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään.

Lautakunnan puheenjohtajaan sekä muihin jäseniin tai varajäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän käsitellessään tässä laissa tarkoitettuja asioita. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

5 §

Ratkaisuvalta

Lautakunnan puheenjohtaja ratkaisee lautakuntaa koskevat talous- ja muut sisäiseen hallintoon liittyvät asiat. Lautakunnan työjärjestyksessä voidaan näiden asioiden ratkaisuvaltaa siirtää myös lautakunnan varapuheenjohtajalle ja esittelijälle.

6 §

Palkkiot

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan jäsenet, esittelijät ja lautakunnan kuulemat asiantuntijat saavat suorittamistaan tehtävistä palkkiota ja matkakustannusten korvausta maa- ja metsätalousministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti.

8 §

Henkilöstö

Eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnalla on sivutoimisia esittelijöitä, jotka ottaa lautakunnan puheenjohtaja. Esittelijöinä voidaan käyttää myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan esittelijöitä ja päätoimista sihteerä.

9 §

Tukipalvelut

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta huolehtii eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan lähettämö-, arkistointi-, kirjaamo- ja tilinpitotehtävien sekä muista lautakunnan sisäiseen hallintoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, huomioon ottaen myös, mitä maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta annetun lain 5 a §:n 2 momentin nojalla säädetään.

6 §

Palkkiot ja kustannusten korvaukset

Lautakunnan jäsenet ja lautakunnan kuulemat asiantuntijat saavat suorittamistaan tehtävistä palkkiota ja matkakustannusten korvausta *Elintarviketurvallisuusviraston* vahvistamien perusteiden mukaisesti.

8 §

Henkilöstö

Lautakunnalla on *tarpeellinen määrä* esittelijöitä, jotka *ottaa palvelukseen Elintarviketurvallisuusvirasto*. *Esittelijän kelpoisuusvaatimuksena on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.*

9 §

Tukipalvelut

Elintarviketurvallisuusvirasto huolehtii eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan lähettämö-, arkistointi-, kirjaamo- ja tilinpitotehtävien sekä muista lautakunnan sisäiseen hallintoon liittyvien tehtävien suorittamisesta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Tämän lain voimaan tullessa toiminnassa olevan eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan jäsenet ja varajäsenet, lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta, jatkavat toimikautensa loppuun jäseninä ja varajäseninä.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevia lausuntoasioita koskevat asiakirjat siirretään lain voimaan tullessa maaseutuelinkeinojen valituslautakunnasta Elintarviketurvallisuusvirastoon.
